

Listy

Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XVI, 2007, letos Listy č. 4 (od r. 1992 až dosud už Listy č. **122**) z 23. 3. Stran 16, náklad 600 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub, o. s. Knihovny města Plzně, p. o. jako barevné bříško Plže č. 4/2007 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**

*****

MILÍ PŘÁTELÉ...

*Báseň má mluvit o tom,
o čem nic jiného nemůže vydat svědectví.*

(G. Illyés)

*

BYLO NEBYLO

* **KŘEST KNIHY IVA FENCLA SMÍŠ ZŮSTAT MRTEV.** V pondělí 12. března 2007 v 17:00 hodin byla v Americkém centru v Plzni přivítána do života knížka **Iva Fencla** (*1964) *Smíš zůstat mrtev* (Plzeň, Nava 2006)... Lucie Strolená o té akci referovala na stránkách kulturního a společenského magazínu Xkultura.cz (viz <http://www.xkultura.cz/clanek/smis-zustat-mrtev>). Ovšem i další návštěvníci měli hluboké dojmy...

Od VOJTĚCHA NĚMCE: Jak jsem to viděl aneb Křest knihy Iva Fencla Smíš zůstat mrtev: *Přišel jsem ve tři čtvrtě na pět a byl jsem srdečně, vroucně, přátelsky přivítán, neboť první člověk, kterého jsem v Americkém centru uviděl, byl Lubomír Mikisek: Byl vystrojený jak na něčí svatbu a kontrastoval s mým otrhaným tričkem a mastnými vlasy. Bylo to mé „Dobrý den“ a jeho váhavé „Dobrý den“ pronesené s takovým žoviálním tónem, že mě příjemně zamrazilo. Druhý člověk byl sám Ivo Fencl: řekli jsme si čau.*

A pak to začalo. Pár minut po páté (což je doba na čaj - a skutečně, paní sedící vedle mě si nechala přinést černý čaj s medem!) se pár lidí tísnilo před dveřmi a pokukávalo po obsazených židlích. Moderátor večera, pan Hlobil, tedy přispěchal s náručí (židli), usadil je k volným místům u stolů a pak už se opravdu začalo. Řeklo se několik věcí: že si budem z kazety pouštět nahrávku rozhovoru autora s rozhlasovým moderátorem, že jestli je to slyšet, že prý technické potíže a že prý se na to holt vykašlem, tak se začalo číst a to se, vážení, už opravdu opravdu začalo: úryvky z románu (novely?) četli dva (pan H., už jsem jej zmínil, a paní Čekanová) - střídali se. Četba (16 stránek) byla rozdělena na dva bloky, kdy o přestávce promluvil autor Ivo Fencl tak, že odpovídal na záludné otázky. Druhý blok, a že prý nestíhají přečíst, co bylo v plánu, takže přípitek, děkovačka, gratulace, autogramiáda, fotečky, fotky, vyprávění o poště (do Iva tam kdosi hučel: „My jsme z

pošťácký rodiny, no, to je taková zajímavost, hihhih...“ atd. atd. - chudák Ivo prý většinu lidí, co mu přišla gratulovat, nezná) a šlus.

Škoda, že nebyla hudba - bylo by to pestřejší. Z výrazů několika tváří bylo jasné, že jejich majitelé tam přišli z donucení manželek nebo manželů, ale to je jejich věc, tak to nebudu dál rozhňácávat (šeptem: „V kolik to má skončit, nevíš?“). Skončilo to něco kolem půl sedmé, tak jsem si stačil přečíst pár stránek Virginie Woolfové, přijmout od Iva dárek v podobě Smíš zůstat mrtev i s věnováním a vizitkou, poděkovat, snést stručné polichocení a odjet. (Cheb, 14. 3. 2007)

- [V. N. (*1983) je básník a prozaik, žije v Chebu a nyní studuje Pedagogickou fakultu UJEP v Ústí nad Labem (obor čeština – angličtina).]

Od MARKA VELEBNÉHO: O Ivo Fenclovi asi psát nebudu. Včera jsem si o tom povídal s Jirkou Ulrichem... Bylo to čtení dost dlouhé, mohlo být proloženo třeba nějakou hudbou. Byl jsem dost unaven, tak mě to tak nějak až moc nezaujalo. Třeba o tom napíše pan Gardavský, vedle kterého jsem seděl? Docela mne překvapila přítomnost V. Němce. Fotografie z akce na http://sweb.cz/MVelebny/smis_zustat_mrtev/zacatek.htm. Marek (Plzeň, 14. 3. 2007)

Od MARKA VELEBNÉHO: Smíš zůstat mrtev:

Tak přece jen... Byl jsem pozván v pondělí 12. 3. do Amerického centra na křest knihy. Na náměstí jsem viděl Jirku Ulricha, jak tam také jde. Vstupní hala již byla skoro zaplněna a to ještě další nápor brzy následoval. Přenechal jsem své místo panu Gardavskému, neboť jsem stejně spíš fotil. Z diváků, které znám, tam byla nerozlučná trojka Mikisek, Čechura, Ulrich, dále V. Němec, Tamara, pan Krejčí, Hrubý, Samek. Prý tam přišlo velké množství lidí z výtvarných kruhů a střediska spisovatelů.

Jirka Hlobil nás přivítal slovy, že jsme nějakí tiší - jako bychom přišli unaveni z práce? U mne to souhlasilo doslova a jistě u mnohých dalších. Nakonec se dostalo i několik židli na nás poslední stojící. Takže se neopakovala scénka z Grossmannovy „Jízdy tramvají“, kde se stojící vrhli na sedící. Myslím, že i organizátoři byli překvapeni počtem diváků.

Ještě před začátkem zavelel pan Hlobil, aby si příchozí objednali občerstvení, a začal představovat autora a knihu. Četl společně s Markétou Čekanovou několik kapitol. Mezitím se pro zpestření snažil vytáhnout nesmělého autora od stolu a podrobil ho výsledku ohledně knihy, inspirací a zájmu o jiné spisovatele, které citoval v knize, i jeho dalších literárních pláňů. Ivo Fencel, autor knihy, odpovídal spíše tiše a skromně. Jirka Hlobil se pokusil oživit večer ukázkou čtených kapitol z kazetového magnetofonu, ale nebylo rozumět ani slovo.

Sice trochu duchařský námět románu byl zajímavý a erotické představy ducha Lorence o krásné Ivaně jakbysmet, ale asi u mne převládla únava a nebýt toho, že čtení trochu zkrátily, byl bych v myšlenkách asi „zůstal mrtev“. Snad by akci lépe doplnila hudební vložka. Ale zpestření způsobil i styl haly a lá „průchoďák“, kdy „průchozí vejda“ (nejen příchozí, ale i průchozí vejda) snad instalatér, se pokoušel projít kolem Jirky Hlobila a zpět. Také trio Mikisek, Čechura, Ulrich si zahrálo na průchozí vejdy. Bohužel jsem je zachytil na fotce rozmazané mezi I. Fenclem a J. Hlobilem, asi v tom měl prsty duch Lorenc. Došlo i ke křtu, pan Hlobil představil fotografii „ducha knihy“ a hlavní aktéři si připili s vydavatelem, dále panem Hrubým, Samkem a poslední sklenička se dostala i na Jirku Ulricha. Nakonec autor prodal a podepsal několik svých knih. M. V. (Plzeň, 19. 3. 2007)

- [M. V. (*1970) je básník, prozaik a publicista, absolvent Fakulty humanitních studií ZČU, žije v Plzni a momentálně je zaměstnán v pekárně Intersparu.]

*

LISTOVÁNÍ

VÍTÁME:

V polovině února k nám poprvé našla cestu Klára Vozechová (*1990). Bydlí v Plzni-Lhotě, pokouší se psát básně i povídky a dosud nikde nepublikovala. Jako mnozí její vrstevníci řeší otázky života a smrti...

Klára Vožechová

MOJE CESTA S PERLOU

Už jsem si potřeboval šlehnout. Tělo se mi zmítalo v křečích. Svět se se mnou točil stokrát rychleji než jindy. Myslel jsem, že ani nedorazím domů a umřu někde v těch hmusnejch uličkách tohoto prašivýho zaostalýho města.

Jasně, žiju tady dobrovolně, ale ne tak docela. Mohl bych letět na jinou, hezčí planetu, jenže to bych nejdřív musel mít prachy a nebejt závislej na perle. Jenže toho se nikdy nezbavím, protože na léčbu nemám a pojišťovnu, která by mi to zacvakala, taky ne. Tady je jediný místo v celým vesmíru, kde se perla dá sehnat. Je totiž tak stará a málo používaná, že ji prodávají jen tady, na planetě odpadlíků společnosti, a ještě legálně. Vláda totiž uvolnila tuhle planetu pro feťáky a zloděje. Můžete si tu dělat, co chcete, a fízlové na vás nemůžou.

Chtěl bych jinam, ale to se mi nikdy nepovede, tak se jen snažím přežít. Nevím, jestli to má smysl, ale co vlastně v životě smysl má?

Nejsem jako ostatní lidi, víte? Nemám nos a jedno oko, na rukou mám jen tři prsty. Není divu, že mě nikde nevezmou do práce, a tak nemám peníze. Nemám ani přátele. Kdo by se chtěl přátelit s mrzákem? Jsem úplně nula. Nicka. A všechno je to kvůli ní. Mojí mámě. Neměla prachy, a tak se nechala najmout na pokusy, když mě čekala. Byla závislá na perle. A tak jsem se narodil jako narkoman a ještě k tomu znetvořený. Nenávidím ji. Ještě že už chcipla.

Viděl jsem, jak skončí lidi závislí na perle. Tahle droga je jako kyselina. Po každém vpichu vám vyleptá kousek mozku. Časem zapomenete mluvit, psát, ochrnete. A když pak vymaže buňky ovládající nějakou životně důležitou funkci, umřete. Já takhle skončím taky. I když za to nemůžu.

Když jsem se nějak doplazil domů, málem jsem si ani nebyl schopnej píchnout, jak se mi trásly ruce. Pokud přeberete, má perla halucinogenní účinky. A já tenkrát přebral. Omdllel jsem. Po probuzení bylo všechno jiné. Můj byt se proměnil z plesnivého feťákova úkrytu na útulné obydlí.

Slyšel jsem hlasy a šel za nimi. V kuchyni seděli dva mladí lidé, muž a žena. „Promiňte,“ promluvil jsme na ně, ale oni ani nepozvedli oči od snídaně. „Chtěl jsem se zeptat...“ muž se zvedl a šel do dveří, ve kterých jsem stál. Neuhnul jsem včas a myslel, že se srazíme, ale on mnou prošel. Pokusil jsme se sáhnout na židli u stolu, ale má ruka jí jen projela, jako by byla vzduch.

Vyšel jsem z baráku a zamířil do parku, abych mohl přemýšlet. Měl jsem to tam rád. Procházel jsem městem, ale všude, kde dříve stály opuštěné baráky, byly nyní nové budovy. Z domu, kde bývalo sídlo jednoho z nejvýznamnějších gangů města, se stala policejní stanice. Když jsem dorazil na místo, kde měl park stát, uviděl jsem na jeho místě spalovnu odpadu. Zamířil jsem do klubu, kde jsem to dnes v noci přetáhl, ale teď zde stála snobská restaurace. Snažil jsem se mluvit na lidi, dotknout se jich, vrážet do nich, ale procházel jsem jimi jako duch. Nikdo si mě nevšímal. Tohle město mělo přece prožívat úpadek, všude by měli být zločinci, narkomani, ale tady to bylo naopak. Nic mi nedávalo smysl.

Zabočil jsem do postranní uličky, kde seděla na zemi nějaká dívka. Chyběl jí kus horního rtu a neměla vlasy. „Pojd' si se mnou povídat,“ vyzvala mě. „Ty mě vidíš?“ překvapeně jsem se zeptal a posadil se vedle ní na zem. „Jo, vidím. Jsi taky závislý na perle, že?“ „Ano, ale jak víš?“ „Vidím, jak vypadáš. Do tohoto dokonalého světa se nehodíš.“

„Kde to jsme? Co se stalo? Já vůbec nic nechápu.“

„Moje první cesta s perlou byla taky zmatená,“ začala. „Pokud zvyšuješ dávky moc, droga tě dokáže přenést do světa, který je přesným opakem toho, ve kterém žijeme. Vše, co se stane tady, má vliv na dění v našem světě a naopak. Když u nás někdo zemře, tady se narodí. Když se tady postaví budova, u nás spadne. A takhle je to pořád dokola. Chodím sem často přemýšlet. Moc času už mi nezbyvá, perla si za cestu vybírá svou daň a já bych chtěla zemřít tady. V krásném světě. Proto беру velké dávky. Abych mohla sem.“

„Bojíš se smrti?“ zeptal jsem se.

Usmála se. „Těším se na ni. Třeba je po smrti něco lepšího. Čistšího.“

„Já se jí bojím,“ řekl jsem.

„Já jsem Brissa. Jak se jmenuješ ty?“

„Thomas,“ představil jsem se. Mé tělo začínalo ztrácet tvar. Začínal jsem se potit a třást. Potřebuji novou dávku. „Přijď, až budeš chtít. Moc ráda bych si s tebou zase popovídala, Tommy,“ rozloučila se.

Probral jsem se zase ve svém bytě. Plesnivé zdi, smradlavá matrace na spaní, nefungující lednice se zbytky jídla. Všechno jako dřív. Běžel jsem do koupelny pro perlu a píchnul si. Ani ne za půl hodiny jsem byl zase zpátky u ní. Byla to jediná přítelkyně, kterou jsem měl. Chodil jsem za ní pořád, povídali jsme si. Byly to nejkrásnější chvíle mého života. Ale její čas se krátil. A můj také.

Ke konci už ani nemohla mluvit, téměř se nemohla hýbat. Sedávali jsme spolu a já jí vyprávěl o lepších světech, kam se určitě všichni jednou dostaneme. Vyprávěl jsem, jak tam mají všichni stejná práva, všichni jsou šťastní a bohatí, mají spoustu dětí, jsou k sobě upřímní, nelžou. Ani jsem nevěděl, jestli mě vnímala. Strašně mě to bolelo. Nedokázal jsem si představit, co budu dělat, až mi zemře. Ale ten okamžik se blížil rychlostí světla.

Jednou jsem nemohl perlu sehnat. Běhal jsem po městě jako blázen, ptal se všech dealerů, ale nikdo ji neměl. Prý už její prodej nevynáší. A tak jsem běžel do uličky, kde jsme sedávali v hezcím světě. Byla to rušná ulice. Zrovna tudy šla těhotná žena a chytily ji porodní bolesti. Bylo mi jasné, že právě teď moje Briss zemřela. Stál jsem na místě, kde jsme sedávali, a plakal. Křičel a mlátil do země. Nenávidím tenhle svět!

Bez perly nemůžu dlouho přežít, protože můj organismus si na ni už zvykl a bez ní není schopen fungovat. Zbývají mi tak dvě hodiny. Mé myšlenky ubíhají za Briss. Doufám, že se dostala do světa, o kterém jsem jí vyprávěl. Možná se tam setkáme. Třeba tam najdu víc přátel. Možná budu vypadat normálně. Snad...

ZRADA BOLÍ

Co v nás rozdmýchává ten oheň, tu chuť zabíjet, tu touhu po moci? Je to vášeň, co nás žene dál? Ta bouře citů, co se zmítá v našich srdcích a chce na povrch? Milujeme moc, peníze, slávu, obdiv. A všechno to chceme získat. Za každou cenu. Proto jsme schopni zradit.

Zrada je špatná. Zlá. A všichni, kdo ji spáchají, dojdou zatracení. Ale měli by to moc jednoduché, kdyby trpěli až po smrti. Ale proto jsem tu já. Satanova služebnice – Pomsta. Jsem vaše minulá bolest, současná touha a budoucí zkáza. To já zasívám do vašich srdcí nenávist.

Na město se snášela noc. Těsně před tím, než strážé zavřeli brány města, dorazila. Kličkovala městskými uličkami k paláci, který se nacházel uprostřed města. Zábava už byla v plném proudu. **Výborně**, pomyslela si, **alespoň budu mít z čeho vybírat.**

Všichni návštěvníci byli šlechtici z vyšších kruhů. **O to to bude zábavnější. Mají víc prostředků, jak toho druhého shodit.** Chvilí pozorovala bavící se hosty. **Přehlídku marnivosti a pýchy, ale ve skutečnosti netuší nic o životě. Jak jsou ti lidé ubozí.** Pozorně se rozhlédla po místnosti. Všichni se dobře bavili až na jednoho. Usmála se a zamířila přes taneční parket přímo k němu. Cítila z něj zoufalství a hořkost, od kterých je k nenávisti a pomstě tak blízko...

„Jak to, že se neveselíte jako ostatní? Král má přece narozeniny, měl byste slavit.“ Odpoutal své oči od sklenky vína a podíval se na ni. Měla rudé vlasy, plné rty a zelené oči. Černé šaty splývaly až na zem a podtrhovaly štíhlou postavu s dokonale tvarovanými ženskými křivkami. **Hřích v lidské podobě**, pomyslel si. Chvilí mu trvalo, než se vzpamatoval.

„Zradil mě můj nejlepší přítel,“ upil vína ze své číše a pak pokračoval. „Byli jsme mladí, toužili po dobrodružství. Nechali jsme se naverbovat do armády a byli odveleni do války. Naše strana utrpěla mnoho těžkých porážek a ztratila velká území. Náš pluk byl v jedné bitvě poražen a on nás prodal do otroctví, aby se sám zachránil. Trvalo mi deset let, než se mi podařilo utéct.“

„Pomohu ti zapomenout.“

Strávili spolu noc a od té doby nemyslel na nic jiného než na ni. Na Pomstu. Nenávist v srdci mu nedávala spát a on se rozhodl, že ji poslechne. Našel ho a ukázal mu, že zrada bolí nejen zrazeného. Daroval ho Bolesti a Smrti za to, že jeho samotného opustily. Byly jeho milenkami dlouho.

Nyní je nahradila Jistota. Jistota, že až zemře, bude navěky trpět v pekelném ohni. Nemá nikoho kromě ní. Ale ví, že se na ni může spolehnout, že ona je jediná, která ho nikdy nezdá. Nikdy se jí neptal proč. Jen naslouchal, jak mu celé dny zpívá. Jen ticho Samoty a její melodický hlas. **Zemřeš... Peklo tě očekává... Miluj mě a já ti budu věrná... Nikdy tě nezdám...** Jistota je nyní jeho věrná milénka. Nenávidí ji, ale nemůže se jí zbavit. Chová se jako děvka, se kterou si člověk jednou užije a ona si myslí, že to byla žádost o ruku.

Naučil se, že otázky jsou zbytečné. Vířila mu jich v hlavě spousta, ale ona stejně neodpoví, a tak se neptal. Jen poslouchal. Jen jednou jedinkrát už nevydržel a vykřikl: „Proč?!“ A ona se k němu sklonila a ledovým hlasem zašeptala: „Protože jsi jí zlomil srdce.“ „Komu?“ Usmála se a začala mu tiše zpívat.

*

OZNÁMENÍ

* ZELENE PĚŘÍ.

Od PAVLA JONÁKA: Dobrý den přátelé, rád bych Vás informoval o tom, že **první čtvrtek v dubnu (5. 4. 2007) budou moje verše v pořadu Miroslava Kovářika Zelené Peří (Český rozhlas 2 Praha, 21:00 hodin).** Přejí příjemný poslech, Pavel Jonák. (Plzeň, 22. 3. 2007)

- [P. J. (*1984) píše básně, žije v Líštanech na Lounsku a je posluchačem Strojní fakulty Západočeské univerzity v Plzni.]

Nahlédnete-li na blog **Lukáše Weishäupla** (www.weishaupl.blog.cz), prý uvidíte, „že z holanovského mámení uniknouti lze“. A můžete i uslyšet: celá **Zelená peří** věnovaná Lukášově poezii 23. února 2006 a 15. února 2007 - viz <http://weishaupl.blog.cz/0702/mirek-kovarik>. (Plzeň, 28. 2. 2007)

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

* **V pondělí 2. dubna 2007 v 19:30 hodin** Vás Česká společnost elektroniků Hifiklub Klatovy (tel.: 376 312 877, e-mail: hifiklub-klatovy@pcse.cz, www.hifiklub.uhlava.cz) za podpory firmy ABC Střecha Klatovy zve do klubovny ve Vrchlického sadech na pořad poezie **Blaženy Kašparové** s názvem Hlas tónů. Účinkují: zpěv Simona Petráková (žákyně ZUŠ J. Kličky v Klatovech ve třídě doc. PaedDr. Dany Mandysové), housle Petra Soukupová (žákyně ZUŠ Police nad Metují, členka Komorního orchestru ZUŠ, vítěze soutěže CONCERTO BOHEMIA 2006), přednes Blažena Kašparová, Simona Petráková a Tereza Slámová. - Ve dnech konání pořadů jsou v klubovně Hifiklubu k dispozici: Přítomnost, Magazín Klubu Vltava, Týdeník Rozhlas, Zprávy Společnosti bratří Čapků, Plž, díla regionálních autorů aj.

* **V pátek 13. dubna 2007 ve 20:00 hodin** jste zváni do Divadla Dialog (Plzeň, Klatovská tř. 7) na literární večer. Účinkují: básník **Josef Hrubý**, **Petr Hruška**, **Jan Sojka** a **David Charvát**. Vstupné 50,- Kč.

* **Ve čtvrtek 19. dubna 2007 v 19:30 hodin** Vás Česká společnost elektroniků Hifiklub Klatovy za podpory firmy ABC Střecha Klatovy zve do klubovny ve Vrchlického sadech na pořad s názvem Recital. Účinkuje: **Jiří Dědeček** (písníkář, básník a překladatel francouzské poezie, prezident českého PEN klubu).

* **V pátek 20. dubna 2007 v 19:00 hodin** jste zváni do Poetické kavárny Obratník (Praha 5 - Anděl, Jindřicha Plachty 28, tel.: 257 327 446, <http://www.obratnik.cz>) na další (v pořadí už 44.) Večer přiměřených depresí. Tentokrát účinkují plzeňští: **Milan Čechura**, **Ivo Fencel**, **Lubomír Mikisek** a **Jiří Č. Ulrich**. Představena bude nejen společná knížka povídek na stejné téma Obrazy (Ason-klub 2006), ale též Ulrichův experimentální detektivní román Věž a mlýn. Dále vystoupí Petr

Šulista ze Strakonice, Petr Moučka z Brna a Agáta Grey z Čimelic. Hudební doprovod Milan Čechura. Uvádí Zora Šimůnková. (Pokud jste vydali knihu, CD nebo chcete udělat reklamu svým dalším uměleckým aktivitám, vezměte příslušné věci s sebou.)

* **Ve středu 25. dubna 2007 v 18:00 hodin** jste zváni do Galerie Duhová Paleta (Karlovy Vary, Sokolovská 35) na recitál folkové skupiny Netřesk s poezií **Zuzany Vajnerové** a **Milana S. Exnera** s názvem *Vůně hlíny*.

* **Ve čtvrtek 26. dubna 2007 v 18:00 hodin** Vás Ason-klub srdečně zve do stylové restaurace Jadran - Mediterranée (Plzeň, Smetanovy sady 3, naproti Divadlu J. K. Tyla) na další *společné posezení mladých a nezavedených autorů západních Čech a jejich přátel*.

* Literární pořady Kruhu přátel knižní kultury v Polanově síni Knihovny města Plzně – viz bílé stránky Plze. Další literární pořady – viz Kultura – Plzeňský kulturní přehled.

*

LITERÁRNÍ SOUTĚŽE A CENY

* **LITERÁRNÍ KVĚTEN 2007.** Studentský tým komunikační agentury Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v rámci VI. ročníku festivalu *Literární květen* vyhlašuje **IV. ročník stejnojmenné literární soutěže**, letos na téma „**První stanice štěstí**“ (tj. název jedné z knížek Arnošta Lustiga, jemuž je festival věnován). Soutěž je určena studentům denního i dálkového studia univerzit a vysokých škol v České a Slovenské republice. Lze zaslat **poezii** (max. 5 textů o rozsahu u každého jednotlivého příspěvku max. 1 strany A4, tj. 30 veršů vč. mezer mezi slokami) a **prozu** (max. 2 texty o rozsahu u každého jednotlivého příspěvku max. 5 normostran, tj. 9.000 znaků vč. mezer), v českém nebo slovenském jazyce, každou práci v pěti vyhotoveních. Soutěž je anonymní, práce nepodepisujte, k zásilce přiložte zalepenou obálkou s vyplněnou přihláškou (ke stažení na webu), tzn. s názvem soutěžního příspěvku, jménem a příjmením autora, datem narození, adresou bydliště vč. státu (ČR, SR), telefonem, e-mailem, podpisem a potvrzením o studiu. **Uzávěrka je 5. dubna 2007** (rozhoduje datum odeslání). Adresa: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací, paní Hana Rozehnalová, Štefánikova 2431, 760 01 Zlín. Kontakt: Šimon Škoviera – skovka17@post.sk. Texty budou hodnotit dvě odborné poroty – poetická a prozaická. Všichni výherci budou prý náležitě odměněni. Nejlepších autoři budou pozváni na slavnostní vyhlášení výsledků v závěru festivalu, konajícího se ve dnech 2. až 4. května 2007. Při této příležitosti se mohou setkat se spisovateli a dalšími osobnostmi z oblasti literatury. Podrobnější informace a program festivalu na www.literarnikveten.cz.

* **MLADOŇOVÁNÍ 2007.** Obecně prospěšná společnost JANUA o. p. s. vyhlašuje **III. ročník literární soutěže na počest Josefa Jungmanna Mladoňování**. Soutěž je určena neprofesionálním básníkům. Lze zaslat **poezii** o max. rozsahu 20 veršů, každou práci ve třech vyhotoveních. Soutěž je anonymní, práce nepodepisujte, přiložte ofrankovanou obálku se zpáteční adresou, na volný list papíru uveďte jméno a příjmení, rok narození, adresu bydliště, telefon, mobil a e-mail. **Uzávěrka je 30. dubna 2007.** Adresa: JANUA, o. p. s., k rukám PhDr. Jaroslavy Čajové, V Háji 32, 170 00 Praha 7, tel.: 602 648 107, 220 803 491, e-mail: cajova.janua@seznam.cz, <http://www.mujiweb.cz/kultura/nadace%2Djanua>. Vyhlášení výsledků proběhne v sobotu 14. července 2007 v odpoledních hodinách v rodišti Josefa Jungmanna Hudlicích u Berouna. Lze se přihlásit též k autorskému čtení.

* **LIDÉ KOLEM NÁS 2007.** Knihovna města Plzně, p. o. vyhlašuje u příležitosti Svátku sousedů **literární soutěž s názvem Lidé kolem nás**. - Svátek sousedů se slaví 30. května od roku 1999 z podnětu bývalého starosty 17. pařížského obvodu Atanase Périšana a v České republice se k němu letos připojujeme podruhé. Vznikl proto, aby se překonávaly vzájemné bariéry a vytvořila se přátelství mezi těmi, kteří žijí ve stejném domě, ulici nebo čtvrti, zkrátka aby lidé ze sousedství měli

k sobě blíže než jen na pozdrav „Dobrý den“ na schodišti. – Není to úplně Váš případ? Znáte někoho ze sousedství, o kom byste chtěli ostatním vyprávět? Máte kamaráda ze stejné ulice, povídáte si rádi s paní sousedkou, chodíte se dívat ke strejdovi od vedle do dílny? Napište o tom! - Soutěž je otevřena všem autorům bez ohledu na věk. Lze poslat příspěvky libovolného rozsahu a formy. Autor uvede jméno a příjmení, věk, kontaktní adresu, telefon nebo e-mail. **Uzávěrka je 7. května 2007.** Adresa: *Knihovna města Plzně, Obvodní knihovna Doubravka, Masarykova 75, 312 00 Plzeň, tel.: 377 262 400, e-mail: doubravka@plzen.eu, http://www.kmp.plzen-city.cz, www.knihomol.wz.cz.* Vyhlášení výsledků proběhne ve středu 30. 5. 2007 odpoledne v OK Doubravka.

* **O NEJLEPŠÍ BÁSEŇ/BÁSNICKÉ DÍLO ROKU 2007.** Sdružení přátel mladé poezie vyhlašuje *literární soutěž O nejlepší báseň/básnické dílo roku 2007.* Soutěž je určena autorům narozeným roku 1981 a později. Lze zaslat verše o max. rozsahu 5 normostran. **Uzávěrka je 15. května 2007.** Adresa: *Sdružení přátel mladé poezie, Nálepkova 3, 637 00 Brno.* Vybrané básně budou publikovány v tisku bibliofilského charakteru. Autoři nejlepších prací budou pozváni k účasti na víkendovém setkání, které se uskuteční v září 2007 ve Vranově nad Dyjí.

* **LITERÁRNÍ SOUTĚŽ FESTIVALU JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY 2007.** Nadační fond Jičín – město pohádky, Knihovna Václava Čtvrka v Jičíně, Lepařovo gymnázium v Jičíně a časopis Pastelka za podpory Svazu českých knihkupců a nakladatelů a Jičínského deníku vyhlašují *Literární soutěž v rámci XVII. ročníku festivalu Jičín - město pohádky.* Téma: „**Ten dělá to a ten zas tohle aneb Řemesla v pohádkách**“. Soutěž je určena dětem a mládeži do 18 let a bude hodnocena dle věkových kategorií. Lze zaslat veselé, smutné, vážné i nevážné **pohádky** o max. rozsahu 2 strany A4, ve 2 exemplářích, psaných čitelně rukou nebo raději na počítači a zároveň v elektronické podobě (podmínkou je tedy zaslání v papírové i elektronické formě). Každá práce musí být opatřena jménem, adresou a rokem narození autora. Pokud autor reprezentuje školu, knihovnu nebo jinou instituci, musí být uvedena včetně adresy (nenahrazuje však iniciály autora). **Uzávěrka je 15. května 2007.** Adresa: *Knihovna Václava Čtvrka v Jičíně, Denisova 400, 506 11 Jičín, k rukám paní Mgr. Jany Benešové, e-mail: benesova@knihovna.jicin.cz.* Vyhlášení výsledků proběhne v pátek 14. září v Knihovně V. Čtvrka v Jičíně. Autoři vítězných prací budou informováni písemně. Výsledky soutěže budou vystaveny na webových stránkách <http://knihovna.jicin.cz> a <http://www.pohadka.cz>. Nejlepší pohádky budou oceněny dekretem a pohádkovým oříškem a/nebo cenou časopisu Pastelka a cenou Jičínského deníku. Zároveň proběhne vyhlášení výsledků literární soutěže Safer internet (www.saferinternet.cz). Autor dává účastí v soutěži souhlas k publikování a dramatinizaci své pohádky.

* **ŠUPLÍKY 2007.** Městská knihovna Kopřivnice vyhlašuje *III. ročník literární soutěže Šuplíky.* Soutěž je určena dětem i dospělým bez věkového omezení a bude hodnocena v kategoriích: do 15 let a nad 15 let. Lze zaslat původní, dosud nepublikovanou **poezii, prózu** či **publicistiku** na volné téma, psané na stroji nebo počítači ob řádek po jedné straně papíru A4, o max. rozsahu 10 stran textu, ve čtyřech vyhotoveních. Soutěž je anonymní, práce nepodepisujte, přiložte zalepenou obálku s údaji (jméno a příjmení autora, datum narození, adresa bydliště, telefon a e-mail, na samostatném papíru dále souhlas s případným uveřejněním příspěvku bez nároku na honorář). **Uzávěrka je 30. května 2007.** Adresa: *Městská knihovna Kopřivnice, Obránců míru 368, 742 21 Kopřivnice, tel.: 556 871 361, 603 222 118, e-mail: knihovna@kdk.cz, http://www.kdk.cz/mk.* Výsledky budou vyhlášeny v měsíci září, odměny autorům předány do konce roku 2007. Zároveň bude vydán sborník vítězných prací a zastoupení autoři obdrží po jednom výtisku.

* **JAK JSEM POTKAL OTU PAVLA 2007.** Městská knihovna Chrudim u příležitosti konání výstavy „Ota Pavel: Psát – to je moje práce“ pořádané ve spolupráci s Památkem národního písemnictví v Praze, Kabinetem EX LIBRIS vyhlašuje *literární soutěž Jak jsem potkal Otu Pavla.* - „*Víte, kdo psal nádherně o rybách?… Jemu ty ryby personifikovaly lásku k tátovi. Ve vztahu k řece byla ukryta láska k mámě. A v osudu řeky a ryb byl hněv nad velikostí nacismu i touha po*

životě. On tohle dokázal říci skrze ryby, a přitom mu nebyly jen zámkou. Pane, to je stejně cenný jako třeba Komu zvoní hrana. Kdyby to bylo psaný anglicky, klečel by Pavlovi svět u nohou.“ (Jan Werich) – Soutěž je určena žákům II. stupně ZŠ a studentům středních škol z celé republiky. Lze zaslat práce libovolného žánru. Obsáhlé téma se může dotýkat nejen tvorby a života Oty Pavla, ale i židovské, novinářské a rybářské problematiky. **Uzávěrka je 30. května 2007.** Adresa: *Městská knihovna Chrudim, dětské oddělení, Filištínská 36, 537 49 Chrudim, tel.: 469 620 223, e-mail: novotna@knihovna-cr.cz (Iveta Novotná), http://www.knihovna-cr.cz.* V porotě usedne také pan Hugo Pavel, bratr Oty Pavla. Výsledky budou vyhlášeny do konce června 2007, nejlepší práce budou odměněny a zveřejněny v literárním časopise *Psahlavci*.

* **PÍSECKÁ TUŽTIČKA 2007.** Dětské oddělení Městské knihovny Písek vyhlašuje **III. ročník literární soutěže Písecká tužtička**, letos s podtitulem „*Můj největší úlovek*“. Soutěž je určena dětem a mládeži - skrytým i objeveným talentům, vypravěčům příběhů a všem těm, kteří se chtějí podělit o vlastní nebo vypůjčený „literární úlovek“, a bude hodnocena ve věkových kategoriích: 6 – 9 let, 10 – 13 let a 14 – 16 let. Široké téma neklade meze fantazii. Všichni jsme lovci. Loví se ryby, zatoulaný pes, lovit můžeme fotoaparát, ulovit lze též dobrý skutek, pochvalu, legrační situaci nebo ostudu. **Uzávěrka je 31. května 2007.** Adresa: *Městská knihovna Písek, dětské oddělení, Alšovo nám. 85, 397 01 Písek, tel.: 382 201 841, e-mail: detske@knih-pi.cz, www.knih-pi.cz.* Z nejlepších prací bude sestaven sborník.

* **MĚLNICKÝ PEGAS 2007.** Literární klub Pegas Mělník vyhlašuje **XIII. ročník poetické soutěže Mělnický Pegas**. Přihlásit se mohou všichni neprofesionální básníci z celé republiky. Klání probíhá ve čtyřech kategoriích: a) žáci základních škol do 15 let; b) básníci do 30 let; c) básníci nad 30 let; d) autoři, kteří již vydali básnickou sbírku. Lze zaslat 3 - 5 básní ve třech vyhotoveních (tj. originál + 2 kopie), psaných na stroji, počítači nebo čitelným rukopisem. Soutěž je anonymní, práce nepodepisujte, přiložte lístek se jménem a příjmením, soutěžní kategorií, datem narození, adresou bydliště a rovněž ofrankovanou obálku se zpáteční adresou k zaslání pozvánky na slavnostní vyhlášení výsledků soutěže. To se uskuteční v říjnu v Mělníku. **Uzávěrka je 31. května 2007.** Adresa: *Literární klub Pegas, Zdenka Líbalová, Českobratrská 2800, 276 01 Mělník.* Příspěvky, které nebudou splňovat uvedené podmínky, budou ze soutěže automaticky vyřazeny. - [Mělnický Literární klub Pegas vznikl v roce 1987 a nyní sdružuje několik desítek literátů z celé republiky. Pořádá autorská čtení, výstavy, vydává básnické profily svých členů i další publikace. Tuto literární soutěž pořádá od roku 1995.]

* **ZLATÁ ZEBRA 2007.** Sci-fi & Fantasy klub Zebra vyhlašuje **X. ročník literární soutěže Zlatá zebra**, letos na téma „*Záložní kopie sluneční soustavy*“. - Asi každý, kdo na počítači umí víc, než jen spustit solitaire, už několikrát slyšel: „Zálohuji, zálohuji, zálohuji!“ Ale přiznejme si, kdo se tím opravdu řídí? Že by alespoň On? Vždyť je přece vševědoucí a neomylný, nemůže tedy nic takového potřebovat! Nebo že by snad přece? A nebo je snad úvaha o Něm zcela lichá a všechno je úplně jinak? - Lze zaslat původní, v oficiálním tisku dosud nepublikované **povídky žánru sci-fi** o max. rozsahu 50 normostran (toleruje se publikace ve fanzinech). V textu musí být alespoň jednou použito slovo „zebra“ v jakémkoli významu. Vaši šanci na ocenění může zvýšit ilustrace, nejlépe pérovka (takzvaný povolený lobbing). SFK Zebra si vyhrazuje právo na publikaci příspěvků v klubových tiskovinách bez nároku na honorář. **Uzávěrka je 1. června 2007.** Adresa: *zlata.zebra@arbez.cz, případně SFK Zebra, Pavel Štarha, Stružinec 16, 582 63 Ždírec n. D.* Hodnocení bude provedeno anonymně. Výsledky včetně předání cen přítomným autorům budou slavnostně vyhlášeny v průběhu Parconu '07. Vítěz obdrží pamětní plastiku Zlaté zebry '07, sborník zdarma a překvapení. Autoři umístění na 2. a 3. příčce dostanou věcné ceny a sborník zdarma. Každý z dalších účastníků soutěže má nárok na jeden sborník za poloviční cenu. Ve sborníku budou otištěny minimálně první tři povídky, následující pak do celkového rozsahu 50 stran.

*

LITERÁRNÍ DÍLNY, ŠKOLY A KURZY

* **LETNÍ ŠKOLA KNIHY.** Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě spolupřádá **ve dnech 23. – 27. července 2007** v penzionu Šejdorský mlýn v obci Okrouhlička *Letní školu knihy*. Letní škola nabízí účastníkům návrat do časů, kdy se knihy netiskly, ale psaly, ručně malovaly a zdobily překrásnými iniciálami, šily a vázaly do kůží. Každá kniha byla jedinečným dokladem umění lidí, kteří se na ní podíleli. Přijďte si vyrobit svoji vlastní knihu, poznat kouzlo kaligrafie a iluminace, prožít tvořivě jeden letní týden v malebné vesničce na Vysočině. Akce je určena úplně všem, není omezena věkem, znalostmi ani zkušenostmi. Dokonce ani šikovnost prý není podmínkou. Program je rozčleněn do tří dílen – kaligrafické (lektorka Bc. Hana Linhartová), iluminátorské (lektorka MgA. Marie Čiplová) a knihvazačské (lektor Jaroslav Těsnohlídek). Účastníci se ve všech dílnách vystřídají. Zahájení programu: v pondělí 23. července 2007 v 15:30 hodin (zápis 15:00 – 15:30 hod.). Předpokládané ukončení: v pátek 27. července 2007 v 12:00 hodin. Cena kurzu (vč. ubytování a plné penze) je 3.000,- Kč. Zálohu ve výši 1.500,- Kč nutno uhradit nejpozději do 20. června 2007, možno převodem na účet č. 1446059001/2400, v.s. 75357-x (x = číslo vaší přihlášky, obdržíte je při potvrzení přihlášky). Kapacita je 30 lidí – reagujte proto co možná nejdříve! Více informací v Krajské knihovně Vysočiny, Oddělení specializovaných služeb (Marcela Josková - tel.: 569 400 493, e-mail: joskova@kkvysociny.cz) nebo na www.kkvysociny.cz (zde je ke stažení i přihláška). Závazná přihláška musí obsahovat jméno a příjmení, datum narození, adresu bydliště, telefon, e-mail a podpis. U nezletilých účastníků navíc prohlášení zákonného zástupce, že bere na vědomí, že po dobu pobytu nad dítětem nikdo z lektorů nebude vykonávat dozor a nepřebírá tedy za něj zodpovědnost. (13. 3. 2007)

* **LITERÁRNÍ AKADEMIE (SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA JOSEFA ŠKVORECKÉHO).** Literární akademie (Soukromá vysoká škola Josefa Škvoreckého) v Praze vypisuje pro příští školní rok přijímací řízení ke studiu tříletého bakalářského oboru **Tvůrčí psaní a publicistika** a navazujících dvouletých magisterských oborů **Tvůrčí psaní, Redakční práce a Mediální komunikace**. Uchazeč musí složit písemnou zkoušku z anglického jazyka (znalosti min. na úrovni maturitní zkoušky, vstupní úroveň podle Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyky: A2.2, test se skládá ze 3 částí: gramatika - práce s textem, diktát, sloh). Talentová zkouška z tvůrčího psaní prověřuje uchazečovy schopnosti, zejména pokud jde o tvůrčí psaní, ale také cit pro mateřský jazyk, jenž je stěžejním předmětem studia (uchazeč dodá 3 stránky svého vlastního textu - libovolné téma, libovolný žánr). Ústní zkouška zjišťuje, do jaké míry a zda vůbec má uchazeč autorské ambice, jaké je jeho čtenářské tíhnutí a případné autorské směřování; je-li schopen úvahy o textu za hranicí běžné čtenářské zkušenosti, jaké jsou jeho představy o tvorbě a vlastní budoucnosti po případném absolvování LA a v jakém pořadí o přihlášce na školu rozhodovaly jako motiv peníze, sláva, pocit samoty, tvůrčí proces či literární vzor. Zkouška dále prověřuje komunikační schopnosti uchazeče (v českém jazyce), zjistí motivaci ke studiu a ke zvolenému oboru. Přijímací řízení proběhne ve dvou termínech, a to 18. června (**uzávěrka přihlášek 31. května 2007**) a 17. září (**uzávěrka 31. srpna 2007**). Dny otevřených dveří jsou plánovány na 12. dubna a 11. května 2007. Administrativní poplatek za přihlášku činí 500,- Kč. Školné za akademický rok 59.500,- Kč. Plánovaný počet přijatých studentů pro školní rok 2007/2008 je 90. Kontakt: e-mail: lit-akad@lit-akad.cz, tel.: 272 773 045, fax: 272 763 020. Podrobnější informace o studiu naleznete na stránkách www.lit-akad.cz. (21. 3. 2007)

*

LITERÁRNÍ FESTIVALY

* **TRNAVSKÉ LITERÁRNE SLÁVNOSTI.** Trnavský literární klub, o. s. a slovenské město Trnava zvou **ve dnech 27. – 28. dubna 2007** všechny zájemce o současnou literaturu na **Trnavské literárne slávnosti - literární víkend v ulicích Trnavy spojený se setkáním literárních klubů.** Předběžný program: v pátek cca ve 14:00 hodin Poezie v ulicích – rozdávání ukázek poezie ve městě, ve 20:00 hodin Hudebně-literární večer (vystoupí např. Janko Cíger, Paľo Garan, Anna Ondrejková, Andrej Šeliga, folková zpěvačka Zuzana Homolová se skupinou, hudebně poetické duo Eva Lukáčová s Ikou Krajcovou aj.); v sobotu dopoledne prohlídka města pod vedením profesionálního průvodce, spojená s autorským čtením z tvorby zúčastněných literárních klubů na různých veřejných místech Trnavy, odpoledne tvůrčí dílny („textárna“ Petra Šranka atd.) pro členy literárních klubů i širokou veřejnost, zakončené vystoupením skupiny Hudba z Marsu a literárním „gulášem“. Doprava, strava a ubytování jsou osobní záležitostí každého účastníka, pořadatelé mohou zdarma ubytovat 30 lidí (tzn. ty, kteří se závazně přihlásí mezi prvními). Kontakt: *Trnavský literárny klub, PaedDr. Andrej Šeliga, Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity, ul. Priemyselná č. 4, PO BOX 9, 918 43 Trnava, Slovenská republika, e-mail: ttlitklub@centrum.sk, <http://ttlitklub.webpark.sk>.* - [Trnavský literární klub je občanským sdružením se sídlem při Katedře slovenského jazyka a literatury Pedagogické fakulty Trnavské univerzity. Vznikl v r. 2001, má zhruba 30 členů ve věku 16 – 35 let a v jeho čele stojí PaedDr. Andrej Šeliga. Členové se pravidelně scházejí, čtou a vzájemně hodnotí své texty, účastní se soutěží, publikují, organizují besedy a literární večery, udržují kontakty s podobně zaměřenými kluby apod.]

Ason-klub bude v Trnavě zastupovat básnířka Irena Velichová (e-mail: Velichova.Irena@seznam.cz).
Nepřidáte se? (21. 3. 2007)

*

KDE PUBLIKOVAT? KDE SE PREZENTOVAT?

* **JARNÍ ROZHLÉDNUTÍ V PRAŽSKÉ RESTAURACI THRAKIA.**

Od MARTINY BITTNEROVÉ: Volná tribuna básníků – příležitost pro každého:

*Chcete představit své básně divákům, ale nedostali jste příležitost? Nebo se stydíte za svůj přednes? Máme pro Vás **Jarní rozhlédnutí**. K jaru patří láska a poezie. Oboje připomeneme **ve středu 18. dubna 2007 od 19 hodin v salóncu restaurace Thrakia (Rubešova 12, Praha 2)**. V první části programu projdeme spleť nejzajímavějších veršů předních českých básníků na zmíněná témata a rovněž se dotkneme několika milostných šarád českých literátů (Mácha, Němcová, Světlá aj.). **Druhá půle pak přinese volnou tribunu básníků!** Každý básník, jenž se nám přihlásí **do 15. dubna** na redakce@webmagazin.cz, má příležitost představit divákům své verše. Pro ty neschopné zajistíme přednes v podání Jany Rubešové. S ohledem na omezenou kapacitu ale budeme nuceni provést určitý výběr. Účinkující: Jana Rubešová, Martina Bittnerová a Zbyněk Zeman (hudební doprovod). Akce probíhá pod záštitou www.webmagazin.cz. Děkuji. Martina Bittnerová (Praha, 19. 3. 2007)*

⌘

* **NABÍDKA SPOLUPRÁCE S WEBMAGAZÍNEM ROZHLEDNA.**

Od MARTINY BITTNEROVÉ: *Chcete se stát novinářem? Nebo potřebujete novinářskou praxi ke studiu? To vše Vám může poskytnout Webmagazín Rozhledna www.webmagazin.cz, který je zavedeným společensko-kulturním serverem. Spolupracujícím autorům nabízíme: pomoc v začátcích publicistické tvorby, volné vstupy na filmové projekce, do divadel a na další společenské akce (většinou i pro doprovod), recenzní výtisky knih, recenzní CD, redakční průkaz, redakční e-mail a samozřejmě oficiální potvrzení o novinářské praxi. U budoucích redaktorů uvítáme tvůrčí a přátelsky korektní přístup. Zájemci o spolupráci s Rozhlednou se mohou obrátit na: martina@webmagazin.cz. Martina Bittnerová (20. 3. 2007)*

*

AD FONTES ANEB UŽ STAŘÍ ŘÍMANÉ...

ILONA GRUBEROVÁ: Před bukem, za bukem, pod bukem aneb O místech líbezných

*Tytire, ty si tu hoviš a pod buku košatou klenbou
na tenkou píšťalu pískáš a pastýřskou skládáš si píseň. (Verg.Buc.I,1-2)*

Tyhle úvodní verše první z Vergiliových Bukolik, jejíž děj se odehrává – jak jinak – nežli pod bukem, ovlivňovaly evropskou přírodní lyriku minimálně až po „obrazoborecký“ romantismus, ne-li déle. Ostatně zamysleli jste se někdy nad tím, jakou úlohu pro přivolání vašich poetických prožitků hrají stromy? Pro básníka antického světa, pragmaticky vzato světa parného Středomoří, byla košatost listoví při tvorbě problémem vskutku primárním. Ale pod stromy se pro osvěžení myšlenkových vzletů neuchylovali jen ctitelé lehkonožé Múzy, nýbrž i mužové brad filosofických.

Při Heře, krásné je to místo k pohovnění. I tento platan je rozložitý a vysoký, a překrásná je výška i stinnost vrby. A jak je v plném květu, že naplňuje celé místo co nejlahodnější vůní! A zpod platanu vytéká roztomilý pramen velmi studené vody, jak je možno zkusiti nohou. Podle loutek a sošek se podobá, že je to místo zasvěcené nějakým nymfám a Acheloovi. A k tomu libý dech tohoto místa je tak milý a silně lahodný: letně a zvučně přizvukuje ke sboru cikád. Ze všeho však nejlepší je tráva, že roste na mírném svahu a pohodlně podpírá hlavu tomu, kdo si do ní lehne. (Plat. Faid.230)

A na tuhle trávu usedne Sókratés a s Faidrem vedou dialog o lásce a kráse - podle Platóna ovšem. I tento jednoznačně nejpoetičtější popis ve filosofické literatuře není ale veden jen duší roztouženou nad krásou létem protnuté přírody, ale i tvrdými zákony. Rétorika a její logika vedení důkazů dává na odiv své postavení ve všech literárních žánrech, a tedy i tehdy, když tyto potřebují lyrická líčení přírodních krás.

Existuje totiž druh argumentů, k nimž musí řečník dojít na základě úvahy o obecných kategoriích, jimiž jsou osoby (persony) a věci, tj. kategorie nepersonické. K nim patří i argumenty odvozené z místa a z času: stalo se to v horách, nebo na rovině? u moře, nebo ve vnitrozemí? bylo to místo obdělané, zalidněné či pusté? atd. Ve které roční a denní době došlo k činu? Na tyto otázky je nucen odpovědět i autor popisu z nejněžnějších – popisu tzv. líbezného místa (locus amoenus). Ačkoli má tohle místo se stinnými stromy, šumějícím potůčkem, hedvábnou trávou a vůněmi prodchnutými větry své zastoupení – jak je patrné výše - i u ctihodného filozofa Platóna a v provedení nedostižném u Řeka Theokrita a Římana Horatia, přesto do evropské literární obrazárny pověsil obraz líbezného místa ve všech variacích až Vergilius, který byl středověkem jednak oslavován jako napůl křesťan (jímž ale nebyl!) a jako ideál básníka (vzpomeňme na Dantovu Božskou komedii): vždyť vytvořil a postupně prošel třemi základními stupni básnické tvorby: nejprve bukolické verše nízkého stylu o pastevcích, pak střední styl o rolnících a nakonec vysoký styl o válečnících. Těmto stylům pak středověk přiřadil i preferované stromy, tj. buk, ovocné stromy a vavří. Naštěstí antická literární norma tak přísná nebyla. Například osudovým stromem válečníka Aenea je dub. Ve „staletém hvozďe, jenž šelmám je vysokým sídlem“ najde právě na dubu zlatou větvíčku pro bezpečný průchod podsvětím (VI, 180nn.), pod dubem hrdinu objímá i jeho matka, a tedy pramáti všech Římanů, bohyně lásky Venuše: *Pravila kythérská Venus a pod dub stojící před ním/ složila zbraně a objala milého syna. (Verg.Aen.VIII,615-616)*

Odkud se braly stále opakované básnické obraty pochopíme z úryvku z druhé knihy Georgik, která je věnována stromům a vinné révě:

*...u řek vyrůstá vrba a v bahnitých močálech olše,
avšak neplodným habrům se daří na skalách horských,
pobřeží zelení myrt jest rozkošné – pahorky slunné
Bakchus volí si rád, však tis zase zimu a větry. (Verg.Georg.II,110-113)*

I název – locus amoenus – používá římský Básník. To když Aeneas na cestě podsvětím dorazí až do Élysia, antického to ráje: *Přišli na místa radosti a půvabné zeleně,/ šťastné lesy jsou tam sídlem blažených.* (Verg.Aen.VI, 638-639) Možná i díky rajským souřadnicím se líbezná místa dostala přímo na topografickou mapu světa a svatý Isidor Sevillecký jej neváhal zařadit hned za popis Alp, tedy přesněji řečeno horstev.

A jak se stalo, že právě Vergilius prošel u básníků i teoretiků tolika dob? Lví podíl na této cestě věčné slávy má komentátor Vergiliova díla Servius, který např. „líbezný“ amoenus vykládá jako adjektivum odvozené od amor: z líbezného bylo rázem místo k (po)milování. A pak že literární vykladači jsou poezii jen na obtíž!

- [I. G. (*1970) žije v Plzni a působí jako učitelka češtiny a latiny na středních i vysokých školách. Spolu s manželem Josefem G. Je autorkou a též interpretkou literárně hudebních pořadů, přednášek apod.]

*

VOLNÝM STYLEM

* Od IRENY VELICHOVÉ: *Měsíc kvetoucích orsejí a jarních nálad. Básníci běhají po lesích a snaží se chytit nějakou tu múzu... Ach to jaro, ten duben... Možná, by se ale spíše hodilo napsat April. Ano, hádáte správně, milí čtenáři. Tentokrát se za poezií vydáme opět na Slovensko. Poezie naší dubnové rubriky je tak křehká, snová a kouzelná, až jsem dostala strach ji jakkoli komentovat. Spíše tiše sedět a zatajovat dech, abych nevyplašila nějakého anděla... O předmluvu jsem poprosila Matheje Thomku, koho povolanejšího, když naposledy jsme si mohli poezii **Katky Džunkové** přečíst právě v lednovém čísle slovenského Mädokýše...*

- [I. V. (*1987) je básnička, žije ve Starém Plzenci a nyní studuje na Gymnáziu Lud'ka Pika v Plzni. Kromě psaní se věnuje uměleckému přednesu, neprofesionálnímu divadlu a výrazovému tanci.]

Od MATHEJE THOMKY: *Ak som v spojitosti s niektorými poetkami hovoril ako o princeznách slovenskej mladej poézie, Katku Džunkovú napriek jej mladému veku možno považovať za kráľovnú. Nie je to ani tak kvôli jej nespočetným úspechom na všetkých celoslovenských súťažiach, či kvôli tomu, že ju väčšina ľudí pohybujúcich sa okolo poézie považuje za najväčší poetický talent. Katka je neuveriteľne príjemný, čistý a skromný človek, rovnako ako jej poézia. Plná nežných obrazov a anjelov, metafor hlboko do reality a obrazov naplnených najhlbším poetickým citom...Mathej Thomka*

- [M. T. (*1977) je básník a prozaik. Od r. 2004 vede literární klub Mädokýš v Martine, rovněž vydává a rediguje stejnojmennou literární revue. Žije v Martině a v Praze.]

Katka Džunková

* * *

niektoré dni
bývajú také zbabelé
že aj babôčka admirálska
si zloží z krídel
všetky odznaky

na lúkach
ktoré nepozná
vedú o ne deti
indiánske vojny
zaľahol im v ušiach anjel
a kdesi v domoch
sa naraz mračia dospelí

očami zložili
kostolu z hlavy skalp

staré vtáky
naňho odkladajú oválne čiapky
unavené zo s'ahovania
zahniezdil sa v nich barok

kostoly sa hanbia
za príliš malé ušká
niekedy si ich všimnú
starí ľudia
keď bezradní ako leto
pristávajú na padáčiку
z púpavy

* * *

u starej mamy
padá pod viečka izby
vždy o niečo jemnejšie noc
opatrná ako dva hrbolčeky
na chrbte blížiacej sa mačky
za oknom
vietor
chytil aj tento rok
do rybárskej siete
farebnú a zablúdenú ju
niesla v hrudnom koši jablká
v jesennej izbe
zaspala žena
s vlasmi schúlenými do klobka

ráno je u nej vždy cítiť
vôňu lesa
z dreva
ktoré jej v noci napíli
starý otec

* * *

kosia trávu
a moje nohy
sa tešia
z cudzieho umierania

stúpa sa dobre

len niekedy
sa bojím pozrieť
dolu na tie hriechy
keď za sebou zanechávam
vrásky
na chodidlech

[K. D. (*1987) žije a studuje v Košicích, je niekoľikanásobnou laureátkou Wolkrovej Polianky, Literárneho Zvolena, Kridel Ivana Laučíka, Gorazdovho Prešova atd.]

*

PRÓZA

Dagmar Hermannová: DÁREK

...snad mně bude odpuštěno, že vždycky s blízcím se jarem podléhám nostalgii - no a v mém životě už to většinou znamená vzpomínání. Snažím se vzpomínat jen na to hezké. Tenkrát byl můj příběh téměř horor, ale (teď snad smím použít slova z autobiografie Hanky Zagorové) „dneska už se tomu směju“. Možná se někdo zasměje se mnou, jestli se povídka hodí do Plze. B.Němcová uvádí svou Babičku: „ ... dost na tom, když se najde jen několik čtenářů, kteří o tobě s takovou oblibou čísti budou, s jakou já o tobě píšu...“ No a vidíte. Vy jste si mou povídku přečetli a třeba Vám připadala legrační, navíc je autobiografická - já téměř nic jiného nepíši. Nic si nevymýšlím, život vymýšlí za mě a kolikrát nevycházím z údivu...D. H. (Plzeň, 23. 2. 2007)

Začátek března kdysi neznamenal jen blížící se jaro, ale také blížící se oslavy Mezinárodního dne žen, což pro nás především znamenalo chystat na sebe něco nového, úžasného a omračujícího, co se běžně do práce nenosilo. Kanceláře a chodby větších podniků, kde bylo plno referentek, sekretářek, účetních a dalších ženských profesí, vždycky 8. března připomínaly spíše módní přehlídková mola, nad pracovními stoly se skláněly hlavy s čerstvými kadeřnickými výtvary a nad tím vším se vznášel opar různých vůní.

Byl to den, kdy se ředitelé, náměstci, vedoucí všeho druhu i kolegové od rána chovali extrémně vlídně, odpoledne pak ředitel se zástupcem obcházeli kanceláře s díky za práci, s květinami a dalšími pozornostmi, což většinou byly osušky, ručníky, sady utěrek nebo mýdel a podobné užitečné věci. Pak bývala hromadná zábava s hudbou a tancem, všichni mužští kolegové byli roztomilí - někteří až příliš – a také tu a tam bylo možné projevit více než obvyklou pracovní náklonnost, vše zahalené clonou předstírané opičky z vypitého alkoholu. Tak jsme se na chvíli navzájem ukazovali v jiném světle, které ale vždycky zhaslo s posledním bouchnutím dveří zasedačky a další den a celý rok bylo zase všechno při starém. Samozřejmě kromě toho byly i

privátní oslavy ženského svátku v rodinách, slavnostní programy v televizi a v rozhlase – zkrátka ATMOSFÉRA. V takové vznikl i tento příběh, odstartovaný rozhodnutím, že tentokrát ženy nedostanou obvyklý dárek, nýbrž peněžitou částku v odpovídající hodnotě, ať prý si koupíme, co chceme. Měla jsem starosti, co si za těch šedesát korun koupím, rozhodnuta celou částku utratit pro sebe, za něco skvělého a neobvyklého, co bych si jinak nedopřála.

Celý den mě nic nenapadlo, vždycky chytám inspiraci až v obchodním ruchu ulic, nicméně tehdy, ještě než mně skončila pracovní doba, jsem měla jasno. Koupím si činku – budu posilovat! Ale kolik by měla vážit? I při své subtilní postavě jsem celkem běžně zvládala každodenní, často pětikilové i těžší nákupy, vláčené domů za účelem nasycení rodiny, tedy jsem si představila železnou tyčku, na každém konci kuličku asi tak pět kilo, ať posílí moje zádové a prsní svalstvo. Rovnou z práce jsem nedočkavě zamířila do prodejny Sportu.

„Chtěla bych činku, asi desetakilovou,“ vznesla jsem požadavek.

Prodavačka se na mě podívala se zájmem, jako bych jí právě předvedla nějaké kouzlo. Pak odešla do skladu, po chvíli bylo slyšet kovový zvuk a už se požadované železo valilo k mým nohám. Lekla jsem se! Vůbec neodpovídalo mé představě pětikilových kuliček na tyčce, naopak, byla to mohutná železná obluda. Ze svého úmyslu jsem ale už couvnout nechtěla a navíc stála přesně mých šedesát korun. Představila jsem si svou rodinu omráčenou mým dárkem, nasoukala jsem obludu do igelitky, ale ta okamžitě praskla a železo se kutálelo po krámu.

„To nemůžete mít v tašce, musíte ji vzít do ruky,“ poučila mě prodavačka.

Nastal problém. Něco mně říkalo, že na ulici budu s tímhle dárkem vypadat dost neobvykle, ale že to bude až tak neobvyklé, mě nenapadlo. Kolemjdoucí se za mnou otáčeli, malé děti na mne ukazovaly prstem, matky vysvětlovaly a muži se ohlíželi s neskrývaným zájmem.

Kolem žaludku jsem začala mít divný pocit, co asi bude doma, až se vytrasím s tímhle dárkem k svátku. Vlekla jsem železné koule, jak nejrychleji to šlo k nejbližší zastávce tramvaje, kam jsem došla udřená a zpocená, činku jsem položila na zem a stoupla jsem si kus dál, jako že ke mně nepatří, pevně rozhodnuta, že až bude tramvaj přijíždět, vhodím ji do odpadkového koše a nastoupím. Můj úmysl ale zhatil nějaký mladík, který se nabídl, že mně činku pomůže zvednout do tramvaje. Zachovala jsem se statečně, s úsměvem jsem odmítla a zvedla ji, jak jen to šlo nejhřavěji.

„Kam až to vezete?“ nedal se odbýt mladík, „pomohl bych vám s tím domů.“

„To je pro manžela?“ provokoval mě dále.

„Jo, pro manžela!“ odsekla jsem a opět odmítla pomoc, ostatně už to nebylo daleko, i když cesta po schodech do třetího patra byla obtížná, skoro jako výstup na Mont Blanc.

„Jé, co to máš?“ obklopily mě děti.

„Ty jsi se zbláznila,“ pochválil mě manžel, „co s tím budeš dělat?“

Moje udřenost ho ale odzbrojila. Náhodou je to dobrý nápad, bude také posilovat a koupí si ještě jednu takovou pro druhou ruku, pro mě něco menšího, dvě činky o celkové váze 5 kilo, ty byly ale také dost těžké, tak jsem dostala pro začátek ještě dvě malé o váze 3 kila. Začali jsme posilovat a sportovat, ale vydrželo nám to nejdéle do konce jara, kdy naši snahu o vylepšení tělesné kondice zahnal jiné starosti. Činky putovaly do skříně, kde byly postupně zakryty svetry a dalšími textiliemi, a na všechno usedl prach času. Jen do té doby, než jsme vyměnili byt za větší a nastalo stěhování.

Při balení věcí, protože „v nábytku nesmí nic být“, jak nás poučila stěhovací firma, jsme narazili na činky zapomenuté na dně skříně, ale s jistotou, že stejně nikdo nic nepozná, jsme je tam zakryté svetry nechali a dveře dvoukřídlé skříně jsme za madla pevně svázali k sobě.

Stěhováci nosili, až došlo i na skříně. S napínavým pocitem jsme sledovali, jak se na schodech pomalu naklání ve směru schodiště, ale i trochu ke straně, zavázanými dveřmi dolů. Udělala se tam malá štěrbina ve tvaru písmene vé, zvětšovala se a zvětšovala, pak se ozval valivý zvuk a bum! Jedna malá činka se vykutálela stěhovákům pod nohy a pak se s rachotem valila po schodištích úplně až dolů. Byl to děsný zvuk. Vedoucí stěhovák se zamračil.

„Jé, promiňte, zapomněla jsem tam činku... víte, už dávno... za mlada...“ cucala jsem si prstík a udělala jsem naivní dětské oči.

Jenomže to už si razila cestu ze skříně ven další činka, pak jedna z těch větších a druhá, a konečně štěrbinu ve dveřích skříně propustila ven i ty dvě velké obludy. Nastal ohlušující rachot železa padajícího ze schodů.

Můj manžel zbaběle zalezl do bytu a mě nechal na pospas stěhovákům, kteří se v půlce schodiště se skříní definitivně zastavili.

„Prokristapána, to jsou nějaký cirkusáci,“ řval vedoucí stěhovák, „voni tam mají železo!“

„Kolipak tam toho eště máte?“ hulákal do železného rachotu a já jsem se snažila něco blekotat, co stejně nebylo slyšet, až k poslední větě „už nic“, když rachot mezitím skončil.

„No jen aby,“ pokračoval stěhovák roztomile, „víte, to není naše povinnost,“ ale to už můj statečný manžel stál zase ve dveřích: „Samozřejmě, pánové, to srovnáme,“ a mával nad hlavou peněženkou. To zabralo, náklad byl opět uchopen a snesen.

„Fuj,“ oddechla jsem si tehdy, když konečně bylo po všem a ještě i teď, když mívám místa, kde ten trapas tenkrát začal. Bylo to ve Smetance. Teď už je tam něco jiného. I tramvaj jezdí odjinud. Můj byt je úplně jinde, stejně jako můj manžel a děti. A já? Já jsem také někdo úplně jiný.

- [D. H. (*1945) žije v Plzni, píše básně a jiné drobné formy, je pravidelnou čtenářkou Plže.]

*

POEZIE

Vlasta Bakalová: HALÓ, PLŽI

<i>Haló</i>	<i>(na větrné pláni</i>
<i>Plži</i>	<i>lágr</i>
<i>budou</i>	<i>ze dřeva a slz)</i>
<i>Velikonoce</i>	<i>obejme Vary</i>
<i>přeji</i>	<i>kdo si bude hrát</i>
<i>plnou</i>	<i>na flétnu</i>
<i>papírovou dlaň</i>	<i>a táta mi koupí knížku</i>
<i>rozutíkaných Slov</i>	<i>v antikvariátu pana Karla</i>
<i>aby bylo</i>	<i>mísila jsem svůj</i>
<i>na báseň</i>	<i>Sen</i>
<i>až uklouzne</i>	<i>s pískem...</i>
<i>písnička</i>	<i>(hmmm hm</i>
<i>Znám</i>	<i>když se táta</i>
<i>Velikonoce</i>	<i>vrátil</i>
<i>západu Čech</i>	<i>bylo mi třicet</i>
<i>vyšňořené rodinky</i>	<i>knížky jsem mu vozila</i>
<i>na procházce</i>	<i>z cest</i>
<i>já</i>	<i>a jednu o něm napsala</i>
<i>seděla na pískovišti</i>	<i>ukrytá za kamenem</i>
<i>zcela písková</i>	<i>statné třešně</i>
<i>a záviděla</i>	<i>pozorovala jsem</i>
<i>pocitivě záviděla</i>	<i>jak zpívá stromům do květů</i>
<i>chlapcům</i>	<i>pro příští ovoce</i>
<i>jejich otce</i>	<i>byl březen</i>
<i>s ulíznutou patkou</i>	<i>měsíc králíčků)</i>
<i>a říkala si</i>	<i>Znám</i>
<i>až</i>	<i>Purim</i>
<i>se táta vrátí</i>	<i>v lodi modrého</i>
<i>z vězení</i>	<i>auta</i>
	<i>tři holky</i>
	<i>trousí smích krajinou</i>
	<i>jedou si poslechnout</i>
	<i>staré židovské písničky</i>

Jedna je Modrá
druhá v barvách podzimu
a třetí je Okatááá
(Povím jim Khon
stále se Světem courá
Krása
taková až nehorázná)
Vložila jsem malou
pohádku
v podstatě
je o tom
že bez vody Slov
se nedá žít
Haló
Plži
posílám
členský příspěvek
(nejsem členem
ani členovcem
ale
miluji
zdivočelou Láskou
západ
Čech
ačkoliv
hnízdím v Praze
často
objímám lesy okolo
Chebu
i pasu
i pasu tam stádečko
básní!)

JESENICE

Plandá mi tu hebká srst zažitého
hermelín se uleží až ke vzpomínkám
V mantlu nočního chodce
proskakuji obručemi hraničních kamenů
a je to troufalost
chtít se zahrnout v korunách
stromů
Vana pokoje se plní
chaosem osidlovaného pohraničí
až po břeh hřbitova
Tam
bez Norimberských berliček
pěstují kanárky svornosti
odložili šaty i prsteny
až na holou kost
V hrabičkách prstů
dosnívají zařatou zem

Haló
Plži
zakończuji uzlíkem
pozdravu
své
stručné přání barevných
Velikonoc
- Veselou Cestu –
volám z okna

Vlasta (Praha, březen 2007)

- [V. B. (*1948) píše básně, v současné době bydlí v Praze, ale na třicet let prožila v západočeském Kynšperku nad Ohří.]

*

OHLASY * REFLEXE * KRITIKY

Vstup na vlastní nebezpečí!

* JAN VAVŘIČKA: Plž č. 5/2006 (pochvala!):

Dobrý den. Přišedší Plže bohužel pročítám se zpožděním, ale o to více si vychutnávám čtení řádků v nich obsažených. Rád bych poděkoval autorce Marii Zichové za dílko „Seznamte se“, které jsem si přečetl v Plži č. 5/2006. Milé, dojemné, pravdivé, romantické, poutavé, věrohodné, upřímné... prostě báječné počteníčko! Děkuji, Jan Vavříčka (Stříbro, 13. 3. 2007)

- [J. V. (*1975) je prozaik zaměřený zejména na sci-fi, žije ve Stříbře.]

⌘

**Uzávěrka příštích barevných Listů je 23. 4. 2007. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

*****

KONTAKT:

Ason-klub o. s. při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 305 94 Plzeň, tel.: 378 038 207,
fax: 378 038 220, mobil (SMS): 721 281 635, e-mail: asonklub@plzen.eu; <http://www.kmp.plzen-city.cz>